

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Collega kan heus cultuur taxeren

Grinten, J.H.A. van der; Ouden, W. den

Citation

Grinten, J. H. A. van der, & Ouden, W. den. (2010). Collega kan heus cultuur taxeren. *Nrc Handelsblad*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/16375>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/16375>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Collega kan heus cultuur taxeren

In plaats van het systeem van *peer review* in de kunst af te schaffen, zoals wordt geopperd, kan het worden herzien. Vergaderingen van adviescommissies moeten openbaar worden, schrijven **Jan van der Grinten** en **Willemien den Ouden**.

Staatssecretaris Zijlstra (Cultuur, VVD) besprak afgelopen maandag zijn plannen voor de cultuursector in de Tweede Kamer. Hij heeft onder meer laten weten dat hij het zogenaamde *peer review*-systeem wil herzien. Dit systeem van collegiale toetsing wordt gebruikt om subsidieaanvragen te beoordelen op kwaliteit en te rangschikken ten opzichte van elkaar. In de praktijk is daarbij het advies van een commissie die is samengesteld uit peers beslissend.

Het probleem is dat die peers deskundig zijn juist omdat zij zelf ook in de kunstsector werken. Deze 'concullega's' weten dat ze vandaag oordelen over de plannen van een collega die morgen misschien wel moet beslissen over hun eigen voorstel. Dat dit heeft geleid tot een 'als-jij-mij-helpt-help-ik-jou-cultuur', zoals Zijlstra stelt, valt niet uit te sluiten.

De gebreken aan *peer review* in de cultuursector kunnen goeddeels worden weggenomen. Wij geven daarvoor enkele eenvoudig te realiseren suggesties op basis van onze ervaringen met (kunst)subsidieverdeling, uitspraken van rechters en wat gezond verstand.

- Zoek naar onafhankelijke deskundigen in een zorgvuldige selectieprocedure die voor iedereen openstaat. Dit voorstel afdoen met de stelling dat de Nederlandse cultuurwereld te klein is om belangenverstremgeling tegen te gaan, is te gemakkelijk, want onbewezen en waarschijnlijk onjuist. Alle bekende gevallen van subsidiebesluiten die door de rechter wegens een persoonlijk belang van een of

Geef adviseurs over kunst een fatsoenlijk honorarium

meer betrokken adviseurs werden vernietigd, hadden gemakkelijk kunnen worden voorkomen bij een zorgvuldigere selectie. Bovendien houdt het Nederlandse taalgebied niet op bij de landsgrenzen en bestaat voor advies over niet-taalgebonden cultuuruitingen een nog een veel groter potentieel aan adviseurs.

- Maak vergaderingen van adviescommissies openbaar. Op die manier wordt beter controleerbaar of de beoordeling van een aanvraag zorgvuldig tot stand komt. Hier is overigens niets bijzonders aan: ook bijvoorbeeld vergaderingen van gemeentelijke welstandscommissies zijn op grond van de wet openbaar.

- Geef ook verder maximale openheid van zaken. De bestaande praktijk, waarin geen recht bestaat te weten wie jouw voorstelling heeft bezocht en beoordeeld ten behoeve van het subsidieadvies, is niet acceptabel.

- Geef adviseurs zeker bij grote en tijdrovende subsidierondes een fatsoenlijk honorarium, opdat ze meer ruimte hebben om de tijd te investeren die nodig is voor een zorgvuldige besluitvorming. Dat leidt tot minder procedures en minder gegronde beroepen bij de rechter en bespaart dus ook geld.

Het lijkt vrij eenvoudig. Dat is het naar onze mening ook. Het zou ongerijmd en ongewenst zijn als het waardevolle systeem van beoordeling door peers in diskrediet raakt op grond van herstelbare gebreken.

Jan van der Grinten is advocaat en procedeert over kunstsubsidies. Willemien den Ouden is hoogleraar bestuursrecht aan de Universiteit Leiden.